

ศึกษาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 วิทยาลัยการดนตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
The Study of teaching and learning of Guitar Skill 1
College of Music Bansomdejchaopraya Rajabhat University

เอกลักษณ์ ป้อมทอง*¹

Aekkalak Pomthong*¹

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 เป็นรายวิชาตามหลักสูตรของวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการวางแผน การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ของอาจารย์ประจำผู้ควบคุมรายวิชา และอาจารย์พิเศษผู้สอน 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว

จากผลการศึกษา พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชากำหนดขอบเขตและเนื้อหาด้านการบรรเลงเทคนิคพื้นฐานจำนวน 7 เทคนิค เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนได้มีทิศทางในการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนได้มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีเครื่องมือวัดประเมินผลการสอนจากการทดสอบปลายภาคเรียนจากการจัดการแสดงดนตรี มีแหล่งข้อมูลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมทางเว็บไซต์แหล่งข้อมูลค้นคว้าที่สำคัญอื่นๆ ด้านปัญหา และ

* corresponding author, email : Aekkalakguitar@gmail.co.th

¹ นักศึกษาวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹ Student's College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

อุปสรรค ผู้เรียนส่วนมากต้องการแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อม ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนได้เลือกบทเพลงตามความสนใจ และบทเพลงที่มีเทคนิคเพิ่มเติมจากขั้นพื้นฐาน

คำสำคัญ : รายวิชาทักษะกีตาร์ / วิทยาลัยการดนตรี / มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Abstract

The Teaching of Guitar skill 1 is based on the course of College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University for first year students aims to study the goal, planning, teaching process problem in the teaching process problem studies the challenges and solutions arising from the preparation of the course in such subjects.

The results of this study that for the teacher's scope of responsibility and the basic technical content of 7 techniques. In the process of teaching, the teacher made a pretest and posttest. The results of this study are as follows : music performance, information sources of students. To learn more about websites, important research resources, problems and obstacles, many students need inspiration to practice. The instructor has allowed the learner to choose songs based on interests, and songs with additional techniques from the basics.

Keywords : Guitar skill / College of Music / Bansomdejchaopraya Rajabhat University

บทนำ

ในปัจจุบัน สถานศึกษาในประเทศไทยได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านศิลปะ หัตถกรรม และด้านอื่น ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนในด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากด้านวิชาการที่มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. 2551 ซึ่งได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ซึ่งดนตรีเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว โดยประโยชน์ของกิจกรรมในสถานศึกษาจะสามารถขัดเกลาจิตใจของนักเรียน สร้างสุขภาพจิตที่ดีได้ ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิมากขึ้น สร้างความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสามารถนำประสบการณ์จากการพัฒนาทักษะของกิจกรรมดนตรีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางวิชาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้เสริม การบริการชุมชนและสังคมโดยรอบ ทั้งนี้ ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ในสถานศึกษาดังกล่าวนั้น เพื่อให้เกิดแก่ผู้เรียนมากที่สุด รวมถึงศิลปะด้านดนตรี ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมของสถานศึกษาที่ได้ถูกนำเข้ามาเป็นกิจกรรมในสถานศึกษา ประกอบไปด้วย กิจกรรมวงดนตรีรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วงโยธวาทิต วงดนตรีลูกทุ่ง วงสตริง วงดนตรีไทย เป็นต้น ซึ่งมีผู้เรียนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมวงดนตรีรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น เนื่องจากเกิดประโยชน์ในการพัฒนาทักษะทางการบรรเลงของผู้เรียน การเรียนรู้ด้านระเบียบวินัย การส่งเสริมมาตรฐานทางการบรรเลงจากการเข้าประกวดแข่งขัน การออกงานแสดงต่าง ๆ ในที่สาธารณะ และการบริการชุมชนและกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนที่สนใจในการเรียนดนตรีและร่วมกิจกรรมดนตรีของสถานศึกษาต่าง ๆ ดังกล่าว ต้องการที่จะต่อยอดในการพัฒนาทักษะทางการบรรเลงที่สูงขึ้นต่อไป ดังนั้น จึงได้มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษาขึ้นในประเทศไทย ซึ่งมีมหาวิทยาลัยได้เปิดหลักสูตรเกี่ยวกับดนตรีกันมากขึ้น และในหลักสูตรนั้นจะประกอบไปด้วยวิชาต่าง ๆ ของดนตรี และวิชาเครื่องเอก ซึ่งก็ตานั้นก็จัดอยู่ในเครื่องเอกของวิชาดนตรีด้วย ในปัจจุบัน

จากกิจกรรมดนตรีในสถานศึกษาทำให้มีนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ ด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีกีตาร์ โดยเฉพาะกีตาร์ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผล ของกิจกรรมวงดนตรีสดริง วงดนตรีลูกทุ่ง ที่มีเครื่องดนตรีดังกล่าวบรรเลงประกอบ ในวงเหล่านั้น อีกทั้งจำนวนผู้เรียนในกิจกรรมมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ ในปัจจุบันมีผู้สนใจศึกษาต่อด้านการบรรเลงกีตาร์ไฟฟ้าแบบเฉพาะทางและต่อยอด ในการเรียนดนตรีระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จากจำนวนของผู้เรียน กีตาร์ไฟฟ้าในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ในแต่ละมหาวิทยาลัยได้เปิด โอกาสให้นักศึกษาเครื่องเอกกีตาร์ไฟฟ้าได้เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย รวมถึง วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่มีผู้เรียนที่สนใจที่จะ ศึกษาต่อทางด้านศิลปดนตรีเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับจำนวนการรับเข้าศึกษา ต่อด้านดนตรีในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต ในปีการศึกษา 2560 มีจำนวน ผู้เรียนเครื่องเอกกีตาร์ไฟฟ้าในหลักสูตรดังกล่าวจำนวน 40 คน ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน และในปีการศึกษา 2562 ซึ่งเป็นปีการศึกษาปัจจุบันมีจำนวน 30 คน (ภาคภูมิ เตี้ยวงษ์สุวรรณ, สัมภาษณ์) เหตุผลจากที่มีจำนวนผู้เรียนเครื่องเอกกีตาร์ ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้นนั้น เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าว มีความหลากหลายในการแบ่ง ศาสตร์และกลุ่มวิชาเอกที่มีความน่าสนใจ อาทิ กลุ่มวิชาเอกดนตรีสมัยนิยม และ กลุ่มวิชาเอกดนตรีแจ๊ส นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนเครื่องเอกกีตาร์ไฟฟ้าเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านทักษะการบรรเลงที่มีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวถึงความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้สอนกีตาร์ไฟฟ้าของหลักสูตร ดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการดนตรี ประกอบไปด้วยอาจารย์ประจำและ อาจารย์พิเศษ ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการบรรเลงดนตรีประเภท กีตาร์ไฟฟ้า และนักศึกษาเครื่องเอกกีตาร์ไฟฟ้าของวิทยาลัยการดนตรีที่กำลังศึกษา และที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมการประกวดวงดนตรีและ กีตาร์ไฟฟ้าและได้รับความสำเร็จจากการประกวด อาทิ รายการ HardRock Pattaya GuitarBattle2019 รอบ 16 คนสุดท้ายระดับประเทศ และการประกวดวง ดนตรี To Be Number One หนองบัวมิวสิค 2019 จังหวัดนครสวรรค์ รางวัล

ชนะเลิศลำดับที่ 1 รวมถึงมีการจัดการแสดงคอนเสิร์ตเพื่อแสดงผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์เป็นประจำทุกปี และมีการจัดอบรมโครงการพัฒนานักศึกษาเครื่องเอกกีตาร์ โดยเชิญบุคลากรผู้เชี่ยวชาญมาอบรมผู้เรียนในทุก ๆ ปี เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว จำนวนของนักศึกษาเครื่องเอกกีตาร์ไฟฟ้ามีผู้เรียนเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ทั้งอาจารย์ประจำรับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์พิเศษผู้สอนในรายวิชาดังกล่าวที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพดังผลงานของนักศึกษาที่กล่าวมานี้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 เครื่องเอกกีตาร์ไฟฟ้า หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมุ่งเน้นประเด็นของการวางแผนหลักสูตรของการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชา และการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ของผู้ที่สนใจทั่วไปและได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผน การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ของอาจารย์ประจำผู้ควบคุมรายวิชา และอาจารย์พิเศษผู้สอน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ของวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ทักษะกีตาร์ 1 ประเภทกีตาร์ไฟฟ้า ตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาการวางแผน รูปแบบการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ปัญหา อุปสรรค และ แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาโดยการสัมภาษณ์ข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นอาจารย์ ประจำและอาจารย์พิเศษเครื่องดนตรีเอกกีตาร์ไฟฟ้าในรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกสมัยนิยม จำนวน 2 คน ได้แก่ อาจารย์ ภาคภูมิ เตี้ยวงษ์สุวรรณ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการดนตรี ผู้ควบคุมรายวิชาทักษะ กีตาร์ 1 และอาจารย์กิจผดุง จันทร์หา อาจารย์พิเศษ ผู้สอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบการวางแผน การจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ได้ทราบปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียน การสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ของวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผลการวิจัย

ด้านแผนการจัดการเรียนการสอน ได้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำ เป็นผู้กำหนดวางเป้าหมายและจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้ต่อเนื่องและสอดคล้องกันจำนวน 16 สัปดาห์ และให้อาจารย์ผู้สอนสามารถดำเนินการสอนได้ตามแผนและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ สำหรับรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาของการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเทคนิคขั้นพื้นฐานสำหรับนักศึกษา เนื่องจากเป็นรายวิชาแรกของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีระดับทักษะการบรรเลงที่แตกต่างกัน ดังนั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จึงจัดให้มีเนื้อหาในแผนการสอนที่มีเทคนิคพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาการบรรเลง ดังนี้

- 1) เทคนิคการตีตลับ (Alternate Picking)
- 2) เทคนิคการตีแบบประหยัด (Economy Picking)
- 3) เทคนิคการตีแบบกวาด (Sweep picking)
- 4) การด้นสาย (Bending)
- 5) การเขย่าสาย (Vibrato)
- 6) การเกี่ยวและตบสาย (Hammer on Pull off)
- 7) การเล่นเลกาโต้ (Legato)

โดยเทคนิคดังกล่าว อยู่บนพื้นฐานของบันไดเสียงทุกบันไดเสียง และนักศึกษาจะต้องเรียนรู้เทคนิคการบรรเลงพร้อมการวิเคราะห์เชื่อมโยงองค์ความรู้ทางดนตรีไปด้วยในตัว ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนได้มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 โดยเริ่มต้นจากการแนะนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของรายวิชา มีการจัดแบ่งกลุ่มเรียนและเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มให้เกิดความเหมาะสมและมีความทั่วถึงกัน และมีการทดสอบก่อนเรียนจากการนำแบบฝึกหัดที่ผู้สอนจัดทำขึ้นมาให้นักศึกษาได้ฝึกบรรเลงการแบบฉบับพลัน เพื่อต้องการประเมินทักษะการบรรเลงของนักศึกษาแต่ละคนในเบื้องต้น รวมถึงการนำบทเพลง Technical Difficulties ของ Paul Gilbert ซึ่งเป็นบทเพลง

หลักที่ใช้ในการเรียนการสอนของรายวิชาโดยนักศึกษาทุกคนต้องบรรเลงบทเพลงดังกล่าว เพื่อใช้ในการทดสอบการบรรเลงในขั้นต่อ ๆ ไป และบทเพลงที่นักศึกษาเลือกเองตามความสนใจ ที่มีเทคนิคนอกเหนือจากเทคนิคพื้นฐานที่รายวิชากำหนด เพื่อให้สามารถเรียนรู้เทคนิคเพิ่มเติมตามความสนใจ โดยอาจารย์ผู้สอนได้ให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ผู้สอนยังได้มีการแนะนำเทคนิคต่าง ๆ และวิธีการบรรเลงกีตาร์ในระหว่างที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน พร้อมทั้งมีแหล่งข้อมูลค้นคว้าเพิ่มเติมในเว็บไซต์ Guitar Training's Page ที่จัดทำขึ้นโดยผู้สอนเอง โดยการรวบรวมแหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งรวมกัน และแบบฝึกหัดคำแนะนำต่าง ๆ โดยผู้สอนเอง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักศึกษา และเว็บไซต์อื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น Itc Guitar ที่เป็นแหล่งรวมบทเพลงบรรเลงประกอบ (Backing Track) สำหรับเครื่องดนตรีกีตาร์ไฟฟ้าสมัยนิยม และสำหรับให้นักศึกษาได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะการบรรเลงตามความสนใจ

ด้านการติดต่อประสานงานระหว่างรายวิชา พบว่า มีการติดต่อประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดตั้งกลุ่มทางเฟซบุ๊ก (Facebook) และแอปพลิเคชันไลน์ (Application Line) สำหรับรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 และกลุ่มใหญ่สำหรับนักศึกษากีตาร์ไฟฟ้าทุกชั้นปี และมีอาจารย์ผู้สอนรายวิชากีตาร์ทุกรายวิชา รวมถึงอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาอยู่ในกลุ่มใหญ่ เพื่อเป็นการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ แนะนำแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ทันสมัย และน่าสนใจ ให้นักศึกษาได้เรียนรู้อีกด้วย

ด้านปัญหา และอุปสรรค ในเรื่องของการวางแผนและการวางแผนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ แต่ในเรื่องของการปฏิบัติการสอนจริงนั้น ในเทคนิคพื้นฐานของแผนการสอนกำหนด ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ที่สามารถบรรเลงได้แล้ว และต้องการจะต่อยอดในการบรรเลงเทคนิคด้านอื่น ๆ ที่สูงขึ้น ทำให้เกิดการลดความสนใจต่อการฝึกซ้อมการบรรเลงและการเรียนรายวิชาลดน้อยลง โดยผู้สอนมีแนวทางการแก้ไขปัญหา ให้นักศึกษาได้เลือกบทเพลงตามความสนใจและมีแนวเพลง

ที่หลากหลาย นำมาใช้ในการบรรเลงควบคู่ไปกับบทเพลงหลักของรายวิชาที่กำหนดให้ และผู้สอนได้ทำการแนะนำและสอนเทคนิคเพิ่มเติมให้กับนักศึกษา เพื่อให้เกิดแรงจูงใจต่อการฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น

ด้านปัญหา และอุปสรรค ในเรื่องของกระบวนการจัดการเรียนการสอนพบว่า นักศึกษาบางส่วนขาดวินัยในการฝึกซ้อม ไม่รับผิดชอบภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึกซ้อม และขาดเรียนอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดสำหรับนักศึกษาบางคน โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหา คือการหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนหมั่นสอบถามคนรอบข้างเพื่อติดตามถึงปัญหาของการขาดเรียนหรือการไม่รับผิดชอบต่อภาระงาน และแก้ไขปัญหานั้นเป็นกรณีไป

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ได้มีการตั้งเกณฑ์การประเมินและมีเครื่องมือการประเมินผลที่ชัดเจน โดยมีการประเมินจากพัฒนาการของนักเรียนระหว่างเรียน และจากพัฒนาการที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยมีรูปแบบการจัดสอบหลังเรียนด้วยการแสดงต่อสาธารณชน เพื่อให้เกิดประสบการณ์ทักษะทางการแสดงดนตรีที่มีประสิทธิภาพ และเลือกนำบทเพลงที่ตนเองสนใจมาใช้บรรเลงเพื่อรับการประเมินเพิ่มเติมจากบทเพลงหลักของรายวิชาที่กำหนดให้ โดยเกณฑ์ที่ประเมินประกอบด้วย

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินทดสอบการบรรเลงรายวิชาทักษะกีตาร์ 1

เกณฑ์ประเมิน	รายละเอียดของเกณฑ์	คะแนน
คุณภาพเสียง (Tone Quality)	การปรับคุณภาพเสียงการบรรเลงให้เหมือนกับเสียง การบรรเลงของบทเพลงต้นฉบับที่เลือกนำมาใช้	25

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินทดสอบการบรรเลงรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 (ต่อ)

เกณฑ์ประเมิน	รายละเอียดของเกณฑ์	คะแนน
ระดับความยาก ของบทเพลง (Literature)	บทเพลงที่นำมาบรรเลงจะต้องมีความหลากหลาย ของเทคนิค ความซับซ้อนของเทคนิคทั้งพื้นฐาน และระดับที่สูงกว่าพื้นฐาน	25
ความแม่นยำ ของการบรรเลง เทคนิค (Technique)	บทเพลงที่มีเทคนิคที่หลากหลายนั้นมีการพิจารณา การบรรเลงบทเพลงด้านเทคนิคที่มีความแม่นยำ ถูกต้อง และมีการบรรเลงเทคนิคที่มีความชัดเจน เช่น - เทคนิคดีดสลับ Alternate) - เทคนิคการดีดแบบลงขึ้นลงๆ (Economy) - การดันสาย (Bending) และการเขย่าสาย (Vibrato) - การเกี่ยวและตบสาย (Hammer on Pull off) - การเล่นเลกาโต้ (Lagato)	25
การเข้าถึง อารมณ์ของ บทเพลง (Musical)	การเข้าถึงอารมณ์ของบทเพลง การตีความบทเพลง	25
รวม		100

จากตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินทดสอบการบรรเลงรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ซึ่งเกณฑ์การประเมินนี้ถูกนำไปใช้ทั้งในการทดสอบก่อนเรียนและการสอบปลายภาคเรียน ประกอบไปด้วย

- 1) คุณภาพเสียง
- 2) ระดับความยากของบทเพลง
- 3) ความแม่นยำของการบรรเลงเทคนิค
- 4) การเข้าถึงอารมณ์ของบทเพลง

ซึ่งแต่ละเกณฑ์มีคะแนนเต็ม 25 คะแนน รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน

การให้คะแนนโดยมีคณะกรรมการที่เป็นอาจารย์ประจำที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาทักษะกีตาร์ และอาจารย์พิเศษซึ่งเป็นผู้สอนในรายวิชาทักษะกีตาร์รายวิชาอื่น ๆ มาร่วมเป็นกรรมการในการประเมินผลการให้คะแนน และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกสามารถเข้ามารับฟังการแสดงผลสัมฤทธิ์ในปลายภาคเรียนของนักศึกษาในรายวิชาได้ โดยเสริมสร้างประสบการณ์ทางการแสดงดนตรีอย่างมืออาชีพต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ศึกษาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยได้มีการนำเสนอรายงานผลการศึกษา และค้นคว้าข้อมูลที่เป็นหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

การกำหนดการวางแผนการจัดการเรียนการสอนจำนวน 16 สัปดาห์ และมีการฝึกซ้อมและปฏิบัติเพิ่มเติมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 3-7) ด้านการจัดการศึกษาในหลักสูตรที่กำหนดให้รายวิชาภาคปฏิบัติใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตในระบบทวิภาค

ด้านการวางเป้าหมายและกำหนดเนื้อหาในแผนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชากำหนดให้นักศึกษาได้เรียนรู้เทคนิคขั้นพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งเป็นเทคนิคพื้นฐานที่สำคัญต่อการบรรเลงกีตาร์ไฟฟ้า รวมถึงการบรรเลงเทคนิคด้วยคอร์ด และบันไดเสียงต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้หลักการวิเคราะห์ทางทฤษฎีดนตรีและการบรรเลงอย่างสัมพันธ์กัน โดยการจัดการวางแผนการสอนของรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของ Bachelor of Music, Berklee College of Music ที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการบรรเลงทักษะกีตาร์ที่ครอบคลุมเรื่องของคุณภาพเสียง (Tone) เทคนิคการใช้นิ้วต่างๆ (Finger style Technique) และสอดคล้องกับ Phillips, Mark and Chappell, Jon (2006 : 4) ในด้านของพื้นฐานทักษะการบรรเลงกีตาร์ที่จะต้องควบคู่ไปกับความรู้ทางทฤษฎีดนตรีที่จะช่วยให้เข้าใจในการบรรเลงดนตรีได้ดีขึ้น

ด้านเทคนิคพื้นฐานที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย เทคนิคการดีดสลับ (Alternate Picking) เทคนิคการดีดแบบประหยัด (Economy Picking) เทคนิคการดีดแบบกวาด (Sweep picking) การด้นสาย (Bending) และการเขย่าสาย (Vibrato) การเกี่ยวและตบสาย (Hammer on Pull off) และการเล่นเลกาโต (Legato) โดยการบรรเลงเทคนิคดังกล่าว อยู่บนพื้นฐานของการบรรเลงคอร์ดบนบันไดเสียงต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Larsen, Jens (2018, ออนไลน์) ได้แนะนำแบบฝึกหัดสำหรับผู้บรรเลงกีตาร์ ในเรื่องของเทคนิคและการฝึกฝนบันไดเสียง (Scales) เพื่อให้เกิดเสียงที่มีคุณภาพ โดยการฝึกฝนบันไดเสียงจะทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องของการฟังเสียงมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง นำไปสู่เทคนิคของการบรรเลงที่ดีได้ เช่น เทคนิคของการเปลี่ยนเสียงแบบเลกาโต (Legato) และเทคนิคการพิกกิง (Picking) ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้บรรเลงกีตาร์

ส่วนในด้านของการกำหนดเป้าหมาย พบว่า ผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับนักศึกษาในคาบแรกที่มีการตกลงข้อกำหนดกฎเกณฑ์ของรายวิชา โดยให้เลื่อกบทเพลงตามความสนใจ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะทางการบรรเลงและฝึกซ้อมการบรรเลงร่วมด้วย สอดคล้องกับแนวทางของ Lucy Green

(2008 : 34-38) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของการสอนการบรรเลงดนตรีในชั้นที่ 1 จากการสร้างรูปแบบตัวอย่างหรือเป้าหมายของการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน (Diagnosing, Suggesting and Modeling) โดยช่วงเริ่มต้นของการเรียนในบทเรียนที่ 2-3 นั้น ผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีการกำหนดและการตั้งเป้าหมายของการบรรเลงดนตรีของตนเองไว้ และทำการวิเคราะห์ว่า จะหาแนวทางในการฝึกซ้อมดนตรีอย่างไรเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายด้านการบรรเลงของตนเองได้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนได้มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 โดยเริ่มต้นจากการแนะนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของรายวิชา มีการจัดแบ่งกลุ่มเรียนและเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มให้เกิดความเหมาะสม และมีการทดสอบก่อนเรียน จากการนำแบบฝึกหัดที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเองมาให้ให้นักศึกษาได้ฝึกบรรเลงแบบฉบับล้วน เพื่อต้องการประเมินทักษะการบรรเลงของนักศึกษาแต่ละคนในเบื้องต้น รวมถึงการนำบทเพลง Technical Difficulties ของ Paul Gilbert ซึ่งเป็นบทเพลงหลักที่ใช้ในการเรียนการสอนของรายวิชาโดยนักศึกษาทุกคนต้องบรรเลงบทเพลงดังกล่าว และบทเพลงที่เลือกนำมาบรรเลงเองตามความสนใจ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ได้มีแนวทางสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 9-11) ที่ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยไม่ใช้สถานการณ์สมมติในห้องเรียน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ได้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด และควรเป็นบริบทหรือสภาพแวดล้อมในขณะที่เรียนรู้ เกิดการสังสรรค์ประสบการณ์ใหม่ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย ได้เกิดกระบวนการเรียนรู้จากการที่นักศึกษาได้มีการฝึกฝนจากประสบการณ์จริง ได้ปฏิบัติจริง และเลือกบทเพลงตามความสนใจที่นำมาใช้ในการบรรเลง เพื่อให้เกิดการออกแบบการเรียนรู้ให้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชากำหนด โดยขณะที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการบรรเลงพื้นฐานแล้ว จะต้องบรรเลงอยู่บนพื้นฐานของบันไดเสียงและคอร์ดต่าง ๆ

เพื่อสามารถวิเคราะห์เชื่อมโยงหลักการทางทฤษฎีดนตรีและการบรรเลงดนตรีควบคู่กันไป สอดคล้องกับ Lucy Green (2008 : 34-38) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของการสอนการบรรเลงดนตรีในชั้นที่ 3 ซึ่งครูเพิ่มรายละเอียดจากการให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องของระดับเสียง (Pitch) และคอร์ด (Chords) ของเครื่องดนตรีที่บรรเลง หรือสอบถามเกี่ยวกับบทเพลงที่ผู้เรียนได้เลือกกว่าในบทเพลงมีเรื่องของระดับเสียงและต้องบรรเลงอย่างไร และมีคอร์ดใดที่ต้องใช้ในการบรรเลงบ้าง

ด้านปัญหา และอุปสรรค ในเรื่องของการวางแผนเป้าหมายและการวางแผนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ แต่ในเรื่องของการปฏิบัติการสอนจริงนั้น ในเทคนิคพื้นฐานของแผนการสอนกำหนด ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ที่สามารถบรรเลงได้แล้ว และต้องการจะต่อยอดในการบรรเลงเทคนิคด้านอื่นๆที่สูงขึ้น ทำให้เกิดการลดความสนใจต่อการฝึกซ้อมการบรรเลงและการเรียนรายวิชาลดน้อยลง โดยผู้สอนมีแนวทางการแก้ไขปัญหา ให้นักศึกษาได้เลือกบทเพลงตามความสนใจและมีแนวเพลงที่หลากหลาย นำมาใช้ในการบรรเลงควบคู่ไปกับบทเพลงหลักของรายวิชาที่กำหนดให้ และผู้สอนได้ทำการแนะนำและสอนเทคนิคเพิ่มเติมให้กับนักศึกษา เพื่อให้เกิดแรงจูงใจต่อการฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ได้มีการตั้งเกณฑ์การประเมินและมีเครื่องมือการประเมินผลที่ชัดเจน โดยมีการประเมินจากพัฒนาการของนักศึกษาระหว่างเรียน และจากพัฒนาการที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยมีรูปแบบการจัดสอบหลังเรียนด้วยการแสดงต่อสาธารณชน เพื่อให้เกิดประสบการณ์ทักษะทางการแสดงดนตรีที่มีประสิทธิภาพ และเลือกนำบทเพลงที่ตนเองสนใจมาใช้บรรเลงเพื่อรับการประเมินเพิ่มเติมจากบทเพลงหลักของรายวิชาที่กำหนดให้ โดยเกณฑ์ที่ประเมินประกอบไปด้วย 1) คุณภาพเสียง 2) ระดับความยากของบทเพลงที่บรรเลง 3) ความแม่นยำของการบรรเลงเทคนิค และ 4) การเข้าถึงอารมณ์ของบทเพลง ซึ่งแต่ละเกณฑ์มีคะแนนเต็ม 25 คะแนน รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน

ดังนั้น จากผลในการศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนกีตาร์เพื่อการศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีสมัยนิยม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ของภาคภูมิ เตียววงศ์สุวรรณ (2562 : 39) ที่ได้มีการนำเสนอหลักสูตรกีตาร์สี่ปีใหม่ตามแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดที่เลือกจากสถาบันดนตรีชั้นนำ แนวความคิดเช่นการจูงใจตนเองผ่านการสัมผัสกับแนวเพลงที่หลากหลายแนวปฏิบัติของการใช้สื่อและเทคโนโลยีในเวลาเดียวกันและแนวคิดของการเชื่อมต่อการแสดงดนตรีทฤษฎีองค์ประกอบและเทคโนโลยีและการผลิตเป็นแบ็คโบนของหลักสูตรใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาด้านความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะกีตาร์ 1 วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ควรมีการศึกษาระบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะกีตาร์ในรายวิชาระดับอื่น ๆ ที่เป็นขั้นต่อเนื่อง เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงในการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาสาระที่มีการพัฒนาทักษะการบรรเลงกีตาร์ต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา 2558**

และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : วงศ์สว่างพับลิชชิ่ง แอนด์พรินติ้ง.

_____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ.2551.**

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย .

ภาคภูมิ เตียววงศ์สุวรรณ. อาจารย์ประจำวิทยาลัยการดนตรี. (30 พฤศจิกายน 2562). **สัมภาษณ์.**

_____. (2560). **แนวทางการพัฒนาแผนการสอนกีตาร์ไฟฟ้าระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีสมัยนิยม วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

Phillips, Mark and Chappell, Jon. (2006). **Guitar for Dummies**. 2nd Edition. New Jersey: Wiley Publishing.

Larsen, Jens. (2018). **Guitar Scale Exercises**. Retrieved 19 March, 2019, from <https://jenslarsen.nl/tag/guitar-scale-exercises-pdf/>.

Lucy Green. (2008). **Music, Informal Learning and the School : A New Classroom Pedagogy**. Surry : Ashgate Publishing Limited.